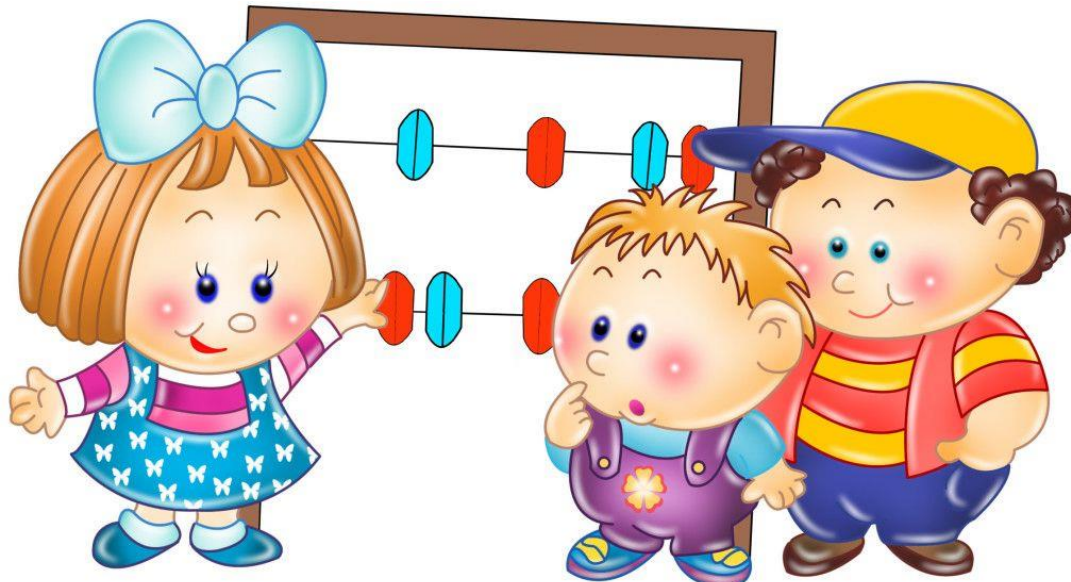

Математика ойындарының картотекасы

Қараша
(Ересек топ)

№1 Карточка

"Орамалды безендірейік"

Міндеті: теңдік пен теңсіздік ұғымдарын қалыптастыру.

Шарты: мұғалім орамалдарды жапырақтармен безендіруді ұсынады. Мұны қалай жасауға болатынын сұрайды (әр бала тапсырманы өз бетінше орындайды). Содан кейін ол былай дейді: "енді орамалдарды басқаша безендірейік, бәрі бірдей. Мен орамалымды безендіремін, ал сен кішкентайсың. Жоғарғы шеті сары жапырақтармен безендірілген. (Көрсетеді). Оң қолыңызбен оларды солдан оңға қарай қатарға жайыңыз. Жасыл жапырақтармен біз орамалдың төменгі жиегін безендіреміз. Сары сияқты жасыл жапырақтарды алайық. Тағы бір сары парақты қосып, оны шарфтың жоғарғы жиегіне қойыңыз. Қандай жапырақтар көп болды? Оларды тең етіп қалай жасауға болады?»

Жұмыстарды тексеріп, оларды бағалағаннан кейін мұғалім орамалдың сол және оң жақтарын түрлі түсті жапырақтармен безендіруді ұсынады. Яғни орамалдың оң жағына сол жағындағыдай көп жапырақ қойыңыз. (Көрсетеді). Қорытындылай келе, балалар орамалдың барлық жақтарын өзінше безендіреді және бұл туралы айтады.

№2 Карточка

"Жидектерді жинаңыз"

Міндеті: теңдік пен теңсіздік ұғымдарын қалыптастыру.

Шарты: Вини-Пух себетпен келеді, жинауды, жидектерді имитациялайды және былай дейді: - " Мен бір жидекті аламын, екіншісіне қараймын, үшіншісіне назар аударамын, Ал төртіншісі шомылдыру рәсімінен өтеді".

Вини Пух балалармен амандасады, олармен ойнағысы келеді.. Вини-Пух әр жасыл жапыраққа қызыл жидек жағады, бірақ кейде қателеседі. Балалар оның қателіктерін түзетеді. Содан кейін мұғалім әр жидекті жапырақтап алып тастап, жапырақтың астына төменгі жолақты да қояды; балалардың назарын жидектер мен жапырақтардың орналасуы мен арақатынасына, олардың санына аударады.

№3 Карточка

"Тауықтарға көмектес"

Міндеті: теңдік пен теңсіздік ұғымдарын қалыптастыру.

Шарты: қояндар дәмді сәбіз жеп, үйректерді көлде көрді. Тәрбиеші балалармен: "көлде кім жүзеді? (Үйректері бар үйрек). Қанша үйрек? Жағалауда кім тұр? (Тауықтары бар тауық). Тауықтары бар тауық басқа жағалауға барғысы келеді, бірақ жүзе алмайды.

Оларға қалай көмектесуге болады? (Үйректерден тауықтарды аударуды сұрайды)". Үйректер тауықтардың өтінішін орындай алатынын анықтаңыз. Олардың және басқалардың санын қарастырыңыз. Мұғалім өлең оқиды:

Өзенді дәл жарты минутта жүзіп өтті
 Үйрек Балапан, үйрек Балапан,
 Тауық үйректе, ал тауық үйректе.

№4 Карточка

"Данно қонақта"

Міндеті: теңдік пен теңсіздік ұғымдарын қалыптастыру.

Шарты: Мұғалім балаларға: "сіз бен біз әр түрлі заттарды бірдей етіп жасауды тағы бір рет үйренеміз", - дейді. Ол үстелге нұсқап: "таңертең мен Даннодан ойыншықтардың әр тобына ойыншықтар қанша тұрса, сонша шеңбер болатын картаны қоюды өтіндім. Қараңызшы, данно ойыншықтар мен карталарды дұрыс орналастырды ма? (Данно қателесті). Балалардың жауаптарын тыңдағаннан кейін мұғалім 1 балаға әр топқа сәйкес картаны таңдауды ұсынады. Балалар кезек-кезек карточкалардағы ойыншықтар мен кружкаларды қайта есептейді. Мұғалім ойыншықтардың соңғы тобын барлық балаларға бірге санауды ұсынады.

№5 Карточка

"Пойызбен жүрейік"

Міндеті: теңдік пен теңсіздік ұғымдарын қалыптастыру.

Шарты: мұғалім балаларға пойызбен жүруді ұсынады.

- Балалар, міне, біз платформаға келдік және пойызды күтіп тұрғанда, басқа пойыздарды қарастырайық. (екі пойыз ілулі: біреуі үлкен вагондармен, екіншісі кішігірім пойыздармен)
- Пойыздарға мұқият қарап, сол пойыздар бірдей ме? Олар қалай ерекшеленеді? (вагондар қысқа-ұзын, түсі, Пойыз ұзындығы) қай пойызда вагондар көп? Дұрыс жауап бергеніңізді тексерейік.
- Алдымен бірінші пойыздағы вагондарды санайық.
- Жарайсыңдар. Бұл пойызда қанша вагон бар?
- Енді екінші пойыздағы үлкен вагондарды санап көрейік.
- Жарайсыңдар. Бұл пойызда қанша вагон бар?
- Қай пойызда вагондар көп? Дұрыс жауап бергеніңізді тексерейік.
- Оларды салыстыру үшін кішкентай вагондарды үлкен вагондарға бекіту керек (көрсетеді). Қай вагондар көп? Үлкен вагондарға қарағанда қаншалықты кішкентай вагондар көп? Қай пойыз кішірек? Қанша вагон аз?

№6 Карточка

"Орманда"

Міндеті: теңдік пен теңсіздік ұғымдарын қалыптастыру.

Шарты: мұғалім балаларды орманға баруға шақырады.

- Орманда не өседі?

- Әрқайсысын бір шыршадан таңдаңыз (карточкалар үстелге орналастырылған)

-Ағаштағы және ағаштың астындағы конустарды санаңыз. Ағаштағы конустарды қоңыр түспен, ал ағаштың астындағы конустарды сары түспен бояңыз.

- Конустар қайда,ағаштың үстінде немесе ағаштың астында? Мұны қалай білуге болады? (ағаштағы әр конустан ағаштың астындағы конустарға дейін сызықтар салу керек және Ағаштың астында конустар аз деген қорытынды жасау керек).

№7 Карточка

"Тәттілер"

Міндеті: теңдік пен теңсіздік ұғымдарын қалыптастыру.

Шарты: әр баланың екі жолақты картасы бар, жоғарғы жолақта 4 блок бар.

- Балалар, қараңдаршы, тиіндер бізге жүгірді. Келіңіздер, оларды конустармен емдейік. Тиіндер өте қайғылы, өйткені олардың әрқайсысының соққысы бар-жоғын білмейді.

-Мұны білу үшін не істеу керек (әрқайсысына соққы беріңіз)

Жоғарғы жолақта 4 тиін бейнеленген. Балаларға әр тиін жеткілікті болатындай етіп астыңғы жолаққа тәттілерді (конустарды) қою керек.

-Барлық тиіндерге конустар жеткілікті болды ма? Сізде қосымша соққылар қалды ма? Неғұрлым көп төмпешіктер немесе тиіндер?

Конустар мен ақуыздар бірдей.

№8 Карточка

"Жеткілікті ме?"

Міндеті: теңдік пен теңсіздік ұғымдарын қалыптастыру.

Шарты:

Мұғалім: балалар, бізге қандай орман тұрғындары келгенін қараңыз. Сіз оның кім екенін білесіз бе?

Мұғалім балаларға жануарларды емдеуді ұсынады. Алдын ала анықтайды: "қоянға сәбіз, тиін жаңғағы, кірпі алма жеткілікті ме?

Қалай білуге болады? Қалай тексеруге болады?"Балалар ойыншықтарды санайды, олардың санын салыстырады, содан кейін кішкентай ойыншықтарды үлкендеріне жағып, жануарларды емдейді. Топтардағы ойыншықтар санының теңдігін немесе теңсіздігін анықтай отырып, олар жетіспейтін затты қосады немесе артық затты алып тастайды.

№9 Карточка

"Шаршылар"

Міндеті: теңдік пен теңсіздік ұғымдарын қалыптастыру.

Шарты: мұғалім балаларға тапсырма береді: барлық үлкен шаршыларды таңдап, төменгі жолаққа қойыңыз,

ал барлық кішкентайлар-үстіңгі жағына қойып, квадраттардың тең екендігін көруге болады. Квадраттарды орналастырғаннан кейін балалар есептейді. Мұғалім 2-3 баладан квадраттардың қандай өлшемін және әр жолақта қанша екенін айтуды сұрайды. Мұғалім кішкентай және үлкен квадраттардың 5-ке тең екендігіне баса назар аударады, содан кейін 1 Үлкен квадратты алып тастауды ұсынады. Қандай квадраттар көп (аз) екенін анықтайды. Сұрақтар қояды: "неліктен кішкентай шаршы енді үлкенірек? Үлкен және кіші квадраттарды тең етіп қалай жасауға болады?" Балалар тиісті әрекетті орындайды, содан кейін квадраттарды санау арқылы олардың санын салыстырады.

№10 Карточка

"Қой"

Міндеті: теңдік пен теңсіздік ұғымдарын қалыптастыру.

Шарты: мұғалім балаларға иллюстрацияны көрсетеді.

- Балалар, қызға қойларды санауға және салыстыруға көмектесейік.

Кейбір қойлар суару шұңқырына барды, ал басқалары шалғындағы шөпті шайнауға қалды. Қой қай жерде көп, ал қай жерде аз?

№11 Карточка

"Қояндар жасырды"

Міндеті: теңдік пен теңсіздік ұғымдарын қалыптастыру.

Шарты:

Қоян: Сәлеметсіз бе, балалар! Мен қоян достарыммен келдім. Олар орманда жүгіріп, орманды көріп, шыршалардың астына тығылды. Ал қояндар 6 болды.

Баланы жоғарғы жолаққа 5 шырша, ал төменгі жолаққа -6 қоян қоюды ұсыныңыз.

Барлық қояндар шыршалардың астына тығылды ма? Бір қоянға шырша жетіспеді. Неліктен?

-Барлық қояндар шыршалардың астына тығылуы үшін не істеу керек?

Бала тағы бір шырша қояды.

- Қазір қанша қоян мен шырша болды? (Тең)

- Жарайсың, қояндарға көмектестім.

№12 Карточка

"Аюлар бізге қонаққа келді"

Міндеті: теңдік пен теңсіздік ұғымдарын қалыптастыру.

Шарты:

Аюлар бізге қонаққа келді.

Және сыйлық ретінде әкелінді

Түрлі-түсті шарлар

Көңілді балалар үшін.

- Бізге қанша аю келгенін есептейік.

(Бір, екі, үш, төрт, бес. Барлығы 5 аю.)

- Енді шарларды санаңыз.

(Бір, екі, үш, төрт. Барлығы 4 шар.)

- Тағы не, аюлар немесе шарлар?

- Не аз?

(Шарлардан гөрі аюлар көп. Ал шарлар аюларға қарағанда аз.)

- Аюлар мен шарларды тең, бірдей етіп қалай жасауға болады?

(Тағы бір доп қосу керек.)

- Қазір қанша шар бар екенін санаңыз?

(Бір, екі, үш, төрт, бес. Барлығы 5 шар. Аюлар мен шарлар бірдей болды.)